Region Stockholm
Färdtjänstnämnden

PROTOKOLL
2022-02-17

kl. 14:30–15:34

2/2022

§§ 9 - 18

Sammanträde med färdtjänstnämnden den 17 februari 2022

Plats: Trafikförvaltningen, Lindhagensgatan 100 och på distans.

Datum för justering: den 17 februari 2022 vad gäller paragraf 12, 13, 14 och 15.

Den 8/3 - 2022 vad gäller protokollet i övrigt.

Datum för anslag: den 18 februari 2022 vad gäller paragraf 12, 13, 14 och 15.

Den 8/3-2022 vad gäller protokollet i övrigt.

Fredrik Wallén (KD)

Conny Fogelström (S)

Närvarande ledamöter		***Närvarande ersättare***
Fredrik Wallén (KD)	Ordförande	Anne Wompa (M)
Sara Svanström (L)	1:e vice ordförande	Henrik Juhlin (C)
Conny Fogelström (S)	2:e vice ordförande	Tobias Davidsson (L)
Dan Engstrand (M)		Antonella Pirrone (KD)
Lars Sporrong (M)		Arne Närström (S)
Ann-Catrin Lofvars (MP)		Marta Aguirre (V) - tjänstgör
Anna Jonazon (S)		
Roland Johansson (SD)		

Ej närvarande ledamöter	***Ej närvarande ersättare***
Veronica Kallander (V)	Ove Andersson (S)
	Per Carlberg (SD)

FW

Närvarande politiska tjänstemän
Carl Häggqvist (KD)
Harald Eiken (M)
Aida Hafezi Yashi (C)
Tomas Ekman (V)
Andreas Birgersson (SD)

Närvarande tjänstemän
Ulrik Waldau
Pehr Elfstrand
Jenny Rasmussen
Pehr Elfstrand
Viktoria Lundström
Amanda Carlsson
Sofie Belander
Erik Norling
Jenny Vowden
Kenneth Svärd

Övriga
Anette Tegnér (Vision)

Sekreterare Viktoria Lundström

FW

§ 9

Godkännande av utsänd föredragningslista

Färdtjänstnämnden *beslutar följande.*

1. Inkomna skrivelser behandlas under rubriken "Övrigt".
2. I övrigt godkänns den utsända föredragningslistan.

§ 10

Val av justerare

Färdtjänstnämnden *beslutar följande.*

1. 2:e vice ordförande Conny Fogelström (S) utses till att tillsammans med ordföranden justera protokollet över dagens sammanträde.

§ 11

Fastställande av datum för justering av protokoll

Färdtjänstnämnden *beslutar följande.*

1. Datum för justering av dagens protokoll fastställs till den 3 mars 2022.

§ 12

Yttrande avseende remiss - riktlinjer krisberedskapsplan
(FTN 2021-0066)

I ärendet föreligger tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2022 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDE
- Ordföranden yrkar bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
- S-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till beslut (bilaga 1), som V-ledamoten ansluter sig till.
- SD-ledamoten yrkar bifall till sitt förslag till tilläggsbeslut (bilaga 2).

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner först att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut. Därefter finner ordföranden att förslaget till tilläggsbeslut avslås.

BESLUT

Färdtjänstnämnden beslutar följande:

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

RESERVATION

S-, V- och SD-ledamöterna reserverar sig mot beslutet att inte bifalla deras respektive förslag till beslut med hänvisning till egna förslag.

UTTALANDE

KD-, L-, M-, MP och C låter till protokollet anteckna ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga 3).
V-ledamoten låter till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 4).

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

§ 13

Yttrande avseende remiss- riktlinjer för säkerhet
(FTN 2021-0067)

I ärendet föreligger tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2022 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

BESLUT

Färdtjänstnämnden beslutar följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

§ 14

Yttrande avseende remiss - riktlinje för säkerhetsskydd och signalskydd
(FTN 2021-0068)

I ärendet föreligger tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2022 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

BESLUT

Färdtjänstnämnden beslutar följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

UTTALANDE

KD-, L-, M-, MP och C låter till protokollet anteckna ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga 5).

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

§ 15

Verksamhetsberättelse år 2021
(FTN 2021-0007)

I ärendet föreligger tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2022 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

BESLUT

Färdtjänstnämnden beslutar följande.

1. Verksamhetsberättelse 2021, inklusive bilagor för färdtjänstnämndens verksamhetsområde, godkänns.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

DELTAR INTE

S-ledamöterna deltar inte i beslutet med hänvisning till eget budgetförslag.

UTTALANDE

V-ledamoten låter till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 6).

EXPEDIERAS TILL

-

PROTOKOLLSANTECKNING FRÅN SVERIGEDEMOKRATERNA

Sverigedemokraterna har tidigare kommenterat det alldeles för låga mål som färdtjänstnämnden har för tryggheten. De styrande i Region Stockholm verkar nöjda med att behålla det låga målet. Vi anser att målet bör höjas drastiskt och prioriteras högre i kommande avtal för att se till att tryggheten för färdtjänstresenärerna höjs med det högre målet.

§ 16
Trafikförvaltningen informerar
(FTN 2022-0001)

Erik Norling, *trafikdirektör*, och Ulrik Waldau, *sektionschef för färdtjänsten*, informerar nämnden via en presentation. Bland annat informeras nämnden om följande:

- Indikatorer för januari (nöjd kundindex 90 %, tidpassning 91 %, trygghet 71 %).

- Färdtjänsttillstånd: Handläggningstiden för ansökan om färdtjänst är c:a sex veckor.

- Samtal till resegarantin har minskat i samband med att tidspassningen har förbättrats under januari månad.

- Uppdrag kopplat till covid-19:

    - Färdtjänstens uppdrag gällande PCR-tester avslutades i februari. Totalt har det genomförts 1,7 miljoner hemtester sedan år 2020.

    - Färdtjänstens uppdrag avseende stöd till Region Stockholm via båtaxileverantör pågår.

- Fördjupad information om trygghetsstatistik inom färdtjänsten.

Färdtjänstnämnden noterar informationen och lägger den till handlingarna.

§ 17

Övriga frågor

Färdtjänstnämnden beslutar att överlämna nedanstående inkommen skrivelse till trafikförvaltningen för beredning.

– Skrivelse från (V) angående utsatthet och trygghet i färdtjänsten (bilaga 7).

§ 18

Nästa sammanträde

Nästa sammanträde äger rum onsdagen den 16 mars 2022 kl. 14:30.

Bilaga 1

Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2022-02-17

FTN 2021-0006

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Färdtjänstnämnden
Ärende 4

Yttrande över remiss avseende ny plan för krisberedskap

Den oberoende utvärderingen av Region Stockholms hantering av covid-19 bekräftar bristerna i styrning och koordinering i regionens krisarbete, som regionens egna revisorer påtalat. Bristerna i beredskapsplaner, regional samordning, roller och beslutsfattande beskrivs i utvärderingen som mycket allvarliga. Det har saknats en plan för vaccineringen och den privatiserade vården har gjort regionen sårbar i kristider. Moderaterna bär ansvaret för dessa brister efter snart 16 år vid makten

Coronapandemin har gjort tydligt att samhället i allmänhet och sjukvården i synnerhet är väldigt sårbar vid händelse av oväntade kriser och pandemier. Den kanske viktigaste delen av en god beredskap är att sjukvården till vardags har en tillräcklig och robust kapacitet med marginaler. Tyvärr vet vi att akutsjukhusen i regionen redan innan coronapandemin var kraftigt underfinansierade, hade stora sparkrav och tvingades till massvarsel av personal trots en akut personal- och vårdplatsbrist. Det är tack vare otroliga insatser från personalen som regionens sjukvård hittills har klarat av denna kris trots en kraftigt underdimensionerad sjukhusvård. En viktig åtgärd efter coronakrisen kommer därför vara att bygga upp kapaciteten i vården, såväl på våra sjukhus som i primärvården.

Vi har även efterfrågat ökad transparens när det gäller styrning och ledning under pandemin. Under pandemin har Region Stockholm upprättat en Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL). Det råder dock viss otydlighet kring till vilket demokratiskt valt organ RSSL rapporterar till. Detta önskar vi ska klargöras i beredskapsplanen. Det råder även en otydlighet kring ansvarsfördelningen mellan Krisledningsnämnden samt Hälso- och sjukvårdsnämnden och övriga nämnder. Även detta behöver förtydligas i regionens krisberedskapsarbete

Region Stockholm är idag en av få regioner som privatiserat stora delar av laboratorieverksamheten för öppenvården. Detta har lett till betydligt lägre kostnader för regionen men som tidigare händelser visat kan detta ha varit på bekostnad av kvalitéten och robustheten i systemet. Inte minst har detta märkts i svårigheten att bygga upp en robust testkapacitet för att möta de stora behov som funnits under pandemin.

Coronakrisen i Stockholm har gjort tydligt att samtliga vårdgivare måste samarbeta vid kris för att frigöra personal och resurser i form av exempelvis läkemedel och sjukvårdsmateriel. Trots detta bygger privata aktörers samarbete

med det offentliga vid händelse av kris helt på frivillighet. Detta då det saknas en tydligt tvingande paragraf i avtalen med de privata vårdgivarna. Vi vill tydliggöra privata vårdgivares skyldighet att frigöra personal och resurser såsom exempelvis sjukvårdsmateriel och läkemedel vid händelse av kris genom att skriva in detta krav i katastrofparagrafen i avtalen.

Vid kriser kan ett snabbt och akut behov av vårdpersonal uppstå. En viktig resurs kan då vara personer med en hälso- och sjukvårdsutbildning som för tillfället inte arbetar inom den offentligt finansierade sjukvården. Det kan handla om personer som arbetar inom privat finansierad vård, pensionerad sjukvårdspersonal eller utbildad sjukvårdspersonal som arbetar inom andra sektorer. För att snabbt kunna mobilisera utbildad sjukvårdspersonal vill vi utreda möjligheten att införa ett regionalt register över alla personer som har genomgått en hälso- och sjukvårdsutbildning och som är bosatta i Stockholmsregionen. Ett liknande register fanns fram till 2009 på nationell nivå.

Ett viktigt perspektiv på krisberedskap är att även en kris som coronapandemin som beror på spridning av en smittsam sjukdom och tydligt drabbar sjukvården även får en påverkan på övriga samhället. Därför behöver Region Stockholms krisberedskapsplaner ha ett bättre helhetsperspektiv och innefatta Regionens samtliga verksamheter även när kriserna primärt handlar om en verksamhet såsom hälso- och sjukvården. Regionens revisorer har till exempel kritiserat att Trafiknämnden inte omfattas av epidemiberedskapsplanen och det har blivit tydligt att detta har varit en brist i krisberedskapen som behöver åtgärdas. Pandemin har även orsakat mycket stor påverkan på färdtjänstnämndens verksamhet.

Slutligen menar vi att en lärdom från den pågående pandemin är att krisberedskapsövning behöver utföras med större regelbundenhet på alla nivåer för att säkra en god beredskap för framtida kriser såsom exempelvis pandemier.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Socialdemokraterna att färdtjänstnämnden beslutar;

Att det i krisberedskapsplanen klargörs vilket organ RSSL rapporterar till.

Att ansvarsfördelningen mellan Krisledningsnämnden och Hälso- och sjukvårdsnämnden respektive Färdtjänstnämnden tydliggörs i krisberedskapsplanen.

Att det i krisbereskapsplanen möjliggörs för fler krisberedskapsövningar med större regelbundenhet på alla nivåer för att säkra en god beredskap för framtida kriser såsom exempelvis pandemier.

Bilaga 2

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

FÖRSLAG TILL
TILLÄGGSBESLUT
2022-02-17
Färdtjänstnämnden
4

FTN 2021–0006

Yttrande avseende remiss - riktlinjer krisberedskapsplan

Sverigedemokraterna tillstyrker förslaget till yttrande avseende förslag till Plan för krisberedskap och överlämnar med ett par kommentarer som kan tas i beaktan.

Under pandemin var personalbristen ett påtagligt problem inom kollektivtrafiken. På grund av detta anser vi att personalfrågan och åtgärderna, som inte enbart berör trafikområdet utan även samtliga verksamheter inom Region Stockholm, bör tas med i krisberedskapen. Där ser vi gärna ett utvecklat och utbrett samarbete mellan leverantörerna och andra regioner för att stärka resiliensen inför kommande kriser.

Färdtjänsten i sig var också hårt drabbad och det har påverkat funktionshindrades rätt till ett aktivt och socialt liv. Det har begränsat möjligheter till planering på grund av bland annat förseningar och inställda turer. En del av de som är beroende av en fungerande färdtjänst har fått lida när detta inte fungerat. Sverigedemokraterna menar att detta hade kunnat undvikas om färdtjänsten hade egna riktlinjer i krisberedskapsplanen. Därför bör krisberedskapsplanen ha separata riktlinjer för färdtjänstnämnden för att undvika en liknande situation vid nästa kris.

Sverigedemokraterna föreslår därför trafiknämnden besluta:

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att tillägga ovanstående synpunkter i yttrandet avseende remiss – riktlinjer krisberedskapsplan.

Bilaga 3

Region Stockholm

Kristdemokraterna
Liberalerna
Moderaterna
Miljöpartiet
Centerpartiet

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-02-17

Ärende
4 (FTN 2021-0066)

FÄRDTJÄNSTNÄMNDEN
2022-02-17

Särskilt uttalande

Ett gediget och kontinuerligt krisberedskapsarbete är av stor vikt för hela Region Stockholms organisation, precis som samhället i övrigt.

Som trafikförvaltningen noterar i sitt yttrande så har förvaltningen lokalt operativt inriktade krisberedskapsplaner. Där bland annat färdtjänstnämndens verksamhet ingår. Precis som förvaltningen framhåller i sitt yttrande ska operativa planer och strategiska planer inte införlivas i varandra. Att skilja på strategiska och operativa planer är av betydelse (de senare i stor eller liten utsträckning inte sällan dessutom skarpt använda i och under kontinuerlig utveckling i stora och krävande verksamheter).

Samtidigt är det viktigt att Region Stockholms strategiska planer fullt ut berör alla regionens konkret samhällsviktiga verksamheter. Detta gäller inte minst vår nämnds verksamhet avseende att säkerställa utförandet av färdtjänst- och sjukresor. Något som, anpassat och med genomtänkt prioritering, kommer att behöva ske oavsett specifikation och omfattning av de kriser våra planer ska ge oss verktyg att hantera.

I praktisk krishantering vill vi exempelvis framhålla att färdtjänstnämndens verksamheter fyllde samhällsviktiga uppgifter avseende hemleveranser av PCR-tester samt till ambulanssjukvården genom patienttransporter under pandemin. En viktig lärdom av det är att kunna ställa om och bredda verksamhetsområden under kriser.

I aktuell remitterad ”Riktlinje Krisberedskapsplan” förutsätter vi därför att regionens ansvar för särskilt persontrafik, våra färdtjänst- och sjukresor, arbetas in som en del i regionens ansvarsområden under den slutliga beredningen före beslut i regionfullmäktige. Både vad avser att verksamheten ska kunna fungera på det sätt som är möjligt och rätt prioriteras vid kriser. Men också som exempel på verksamheter som kan utgöra en resurs för regionen för att även lösa andra uppgifter, och stötta övriga verksamheter vid kriser.

Bilaga 4

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-02-17

FTN 2021-0066

Vänsterpartiet

Färdtjänstnämnden
Ärende 4

Yttrande avseende remiss – riktlinjer krisberedskapsplan

Vi i Vänsterpartiet har inget emot en ny plan för krisberedskap och finner förslaget till yttrande rimligt. Vi har länge förespråkat ett återtagande av både den allmänna och den särskilda kollektivtrafiken och för dessa fundamentala funktioner i egen regi, och vill i detta sammanhang lyfta fram svårigheterna att samordna och mobilisera alla resurserna i en krissituation när man har en splittrad verksamhet med flera olika privat operatörer. Pandemin och den kris som den orsakat har med all tydlighet visat på många av de problem som finns med att driva kollektivtrafiksystemet uppsplittrat på många olika vinstdrivna entreprenörer, med slimmade organisationer. Kollektivtrafiken är en samhällsviktig funktion. Samhällsviktiga funktioner ska inte åläggas privata aktörer att driva och ha ansvar för. Egen regi ger den rådighet och kontroll som krävs för smidig hantering av kriser och andra oförutsedda händelser, men också den kunskap och överblick för att upprätthålla och utveckla kollektivtrafiksystemet.

Bilaga 5

Region Stockholm

Kristdemokraterna
Liberalerna
Moderaterna
Miljöpartiet
Centerpartiet

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-02-17

Ärende
6 (FTN 2021-0068)

FÄRDTJÄNSTNÄMNDEN
2022-02-17

Särskilt uttalande

Vi vill framhålla nämndens och trafikförvaltningens påpekande att föreliggande riktlinjer för säkerhetsskydd och signalskydd behöver stärkas i formuleringar för att fullt ut kunna fungera stödjande och styrande för regionens verksamheter.

Precis som framhålls så är inom bland annat vårt verksamhetsområde exempelvis alltså dialog och test av olika tänkbara scenarios kring vad som kan bedömas som säkerhetsskydds- och/eller signalskyddsklassat väsentligt. Inte minst eftersom det kan vara saker som förändras över tid beroende på hur verksamhetens utvecklas över tid.

Som stöd för den fortsatta beredningen och stärkandet av aktuell ”Riktlinje säkerhetsskydd och signalskydd” bör dessa frågor vara väsentliga att beakta:

- Givet en allmän förändring och ökning av hotbilden avseende cybersäkerhet, hur påverkar dessa riktlinjer bland annat vår nämnds kravställning på sådan säkerhet internt i regionalt administrerade system, men inte minst även i våra upphandlingar och avtalsuppföljning gentemot våra leverantörer?
- Hur påverkar och stödjer dessa riktlinjer de tidigare och framledes på goda grunder möjligen ökande säkerhetsskyddsavtal som ska finnas med leverantörer som i förekommande fall hanterar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller genom sina åtaganden behöver access till säkerhetskänslig verksamhet?

Bilaga 6

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2022-02-17

FTN 2021-0007

Färdtjänstnämnden
Ärende 7

Vänsterpartiet

Verksamhetsberättelse år 2021

Vänsterpartiet tackar för den utförliga och informativa verksamhetsberättelsen. Vi konstaterar att det har varit ett annorlunda år och att förvaltningen på grund av pandemin haft nya och oväntade utmaningar och villkor att hantera. Samhällskrisen till följd av covid-19 pandemin har med all tydlighet visat på många av de problem det medför att driva den särskilda kollektivtrafiken med upphandlad trafik och stödsystem uppsplittrat på många olika vinstdrivna entreprenörer. Coronapandemin och dess konsekvenser för regionen har gjort oss än mer övertygade om att den rådighet egen regi ger är att föredra.

Vi noterar att överskottet för färdtjänstnämnden landade på 370 miljoner kronor på grund av färre gjorda resor. Det är olyckligt då dessa pengar hade kunnat göra stor nytta för personer i behov av färdtjänst- och rullstolstaxi, samt för personer i riskgrupper och därmed även stöttat förarna som drabbats hårt av de uteblivna körningarna. Vi i Vänsterpartiet har under året flertalet gånger föreslagit att begränsningen av antal resor skulle tas bort samt att färdtjänsttaxi på ett kreativt sätt skulle ha kunnat användas för att tillgodose olika riskgruppers behov under pandemin. Vi beklagar att pengarna inte tilläts göra nytta.

De olika avtalen som under pandemin tecknats med utövarna av de olika verksamheterna som ingår i den särskilda kollektivtrafiken för att hantera situationen visar med all tydlighet vad osmidigt systemet är. Det visar på den brist på rådighet och kontroll som upphandlad verksamhet medför, och som avsevärt försvårar en smidig hantering av kriser och andra oförutsedda händelser. En brist egen regi skulle råda bot på!

Den särskilda kollektivtrafiken, som är en av regionens verksamheter, fyller en samhällsviktig funktion. Samhällsviktiga funktioner ska inte åläggas privata aktörer att driva och ha ansvar för. En robust färdtjänst för resenärer, med bra och stabila arbetsvillkor för personal är något som regionen kan bidra till och på så sätt bli en långsiktig och ansvarsfull operatör. Det är de anställda som ser till att verksamheten fungerar, och regionen behöver inte gå omvägen via företag för att organisera upp verksamheten.

Bilaga 7

Region Stockholm

SKRIVELSE
2022-02-17

Färdtjänstnämnden

Vänsterpartiet

Angående utsatthet och trygghet i färdtjänsten

Trygghet och otrygghet är två sidor av samma mynt. I Verksamhetsberättelsen för 2021 får vi veta att färdtjänstverksamheten överträffar målet för andelen trygga resor på 76 procent med en procentenhet. Vi får också dragningar om andelen i nämnden. dragningar av de övergripande trygghetssiffrorna. Samtidigt nås vi i media och på andra sätt av att saker händer, nu senast en misstänkt våldtäkt. Att nästan en fjärdedel, 23 procent, av de som reser med färdtjänsten upplever resan som otrygg är en stor andel. Vidare är det troligt att det finns människor som helt avstår från att åka färdtjänst för att de känner sig så pass otrygga och utsatta. Utsatthet och otrygghet var något som verkligen kom fram under Metoo, när kvinnor med funktionsnedsättning skrev under #slutvillkorat.

Tryggheten är för oss i Vänsterpartiet oerhört viktig och grundläggande för att alla ska kunna resa fritt och ta del av vad regionen har att erbjuda. Vi skulle därför vilja få kunskap om vad som döljer sig bakom de övergripande siffrorna som presenteras för nämnden. Vad har förvaltningen för kunskap om vad som skapar trygghet respektive otrygghet i färdtjänstverksamheten, hur ser det ut utifrån kön, ålder, socioekonomisk situation? Och hur bedrivs arbetet för att öka tryggheten och minska otryggheten? För vi förutsätter att förvaltningen har i uppdrag att arbeta vidare för att öka tryggheten även efter att målet nu är nått.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande fråga:

1. Vilka faktorer skapar trygghet respektive otrygghet för färdtjänstresenärerna i Region Stockholm?
2. Hur ser tryggheten respektive otryggheten ut för olika grupper – nivåer och faktorer?
3. Har förvaltningen kunskap om hur många som avstår färdtjänstresor på grund av otrygghet och i så fall vilka faktorer som lyfts fram som avgörande för valet att inte resa?
4. Hur arbetar förvaltningen med att minska otryggheten och utsattheten i färdtjänstverksamheten?